

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicacionem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Tractatus De Brevissima Ad
Perfectionem Via: Hoc Est, De Perenni divinæ voluntatis intentione,
executione, apprehensione

Druzbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066340

Caput XIII. Intentionis Divinæ Voluntatis substantia, proprietates, modi
practici, quibus ea reddi familiaris possit, explicantur

urn:nbn:de:hbz:466:1-45352

tunc enim patietur, non aget rationalis pars, non
volet sed perferet sensualitates, affectionesque
inferiores naturæ. quas illa non tenetur tollere
sed minuere tantum, sed tantum iis non con-
sentire, sed tantum iis superior esse, juxta
quæ postremò dixi capite præcedenti. Quæ
autem de rebus sensui gratis admittendis
de omittendis sensui ingratis tenenda sunt.

CAPUT XIII.

*Intentionis divinæ voluntatis substantia, pro-
prietates, modi practici, quibus ea reddi fami-
liaris possit, explicantur.*

69. **O**Mnia fermè, quæ de hac voluntatis divi-
næ perpetuâ intentione executioneque
magis necessaria scitu judicabam documenta,
exposui: Superest mihi, ut ipsam hujus Inten-
tionis Executionisque praxim, proprietates seu
conditiones, modos denique, quibus familiaris
nobis reddi possit, instituta brevitate perle-
quar.

Quod ad primum attinet. Sciendum; Du-
pliciter posse nos in omnibus nostris actionibus
Voluntatem Dei intendere atque exercere. Pri-
mò quidem, universaliter omnia & singula opera
nostra vitæ, vel diei totius, ad divinæ volunta-
tis per ea executionem applicando, hâc vel si-
mili praxi. *Domine Deus meus qui sanctam vo-
luntatem tuam, & semper ipse facis, & semper
nobis fieri vis, volo & statuo tota hac die in omni-
bus actibus meis quibuscunque, corde, ore, opere
exercendis, tuam adorandam voluntatem spectare
& exercere.* Secundo. Specialiter & in particulari

omnia

omnia vel aliqua nostra opera cujuscunque facultatis & potentia, ad ejusdem Voluntatis divinae executionem applicando, hac vel simili ratione. *Domine Deus meus, in cujus Voluntate vita est, & cujus voluntati nemo resistere potest, nemo debet, volo hoc opus N.* (puta Orationem hanc, laborem hunc, Sacrum hoc, refectionem, deambulationem &c.) *facere, ut tuam Sacratissimam voluntatem exequar.* vel brevius. *Domine volo facere hoc, quia haec est voluntas tua.* vel: *Domine hoc facio, ut fiat voluntas tua.* Quod si placeret expressè omnes alias intentiones quascunque excludere, posset ad dictos modos addi vox aliqua exclusiva. v. g. *Domine, hoc facio, ut sola fiat Voluntas tua. Propter tuam solam voluntatem; tantum quia haec est voluntas tua, &c.*

Inter hosce duos modos hoc interest, quòd etsi ambo sunt boni, & divinae majestati nostra opera faciunt grata, praestet tamen posterior priori, quia frequentius fit, & major in eo divinae voluntatis aestimatio, majusque studium elucescit. Praesentius etiam est contra retractationem per adversarium propositum remedium, ut omittam, quod generalis illa habitu tantum, aut ad summum virtute ad omnes se extendat actiones; haec actu illas afficiat. Quare etsi utroque illo modo uti licebit, ita tamen, ut generalis intentio justis quibusdam diei partibus, particularis verò frequenter, & quoad fieri potest, frequentissimè, certe ad notabiliores quascunque actiones accommoletur, usurpeturque. Poterit, inquam, Generalis intentio, Mane, Meridie, Vesperis, exercitari, particularis verò frequentius, pro cujuslibet vitae, occupatio-

70.

3112

ixi

1111111111

111

V

6

numque serie : ut dum lecto surgit, dum orandum accedit, dum Sacrum auditurus, etururusvè est; dum officium divinum, aut quamlibet partem recitare aggreditur; dum se ad studendum, legendum, scribendum accingit; dum foras prodit &c. dum aliquid incommodi vel ingrati subiturus est, dum denique quidlibet parvum aut magnum acturus, passurusvè est. Atque hæc de Intentionis Executionisvè divini voluntatis praxi quasi Substantiali, satis est dixisse.

71.

Ad proprietates Intentionis Executionisque istius accedo, ex quibus etiam ipsius Substantiæ melius elucescet. Et quantum quidem ad proprietates Intentionis hujus attinet, ex duplicibus sunt: quædam illi cum omni bonarum, & laudabilium intentionum genere communes, quædam isti soli propriæ. Communes sunt cum aliis, ut, quod Intentio debeat esse Bona, Prudens, Prompta. Propria ejus una solum est, ut, quod debeat esse Simplex, seu Sola. Omnes autem istæ proprietates, unico possunt & solent nomine à Spiritualibus Magistris comprehendî videlicet, ut sit Intentio Pura. Pura; nihil habens admisti mali seu peccati; nullus sit error quoad circumstantias, non sit rara, & diu dilata, non sit tarda, aut frigida, & quasi extorta fluctuansque; postremò nulli alteri permitta aut adjuncta. Utile tamen existimo futurum, de singulis hisce proprietatibus aliquid dicere, quanquam de prioribus earum, ita jam supra dictum est, ut hoc solum de iis opus sit dicere, me jam dixisse. Bonam enim hanc Intentionem esse, ita jam docui, ut etiam optimam, perfectissimamque esse

evice-

evicerim. Deinde quid facto opus sit, ut prudens sit, quæ vitanda, quæ adhibenda regula, id quoque jam supra satis exposui: quando de bonis seu imperatis, de prohibitis, de indifferentibus actionibus, quomodo in iis Voluntas Dei investiganda esset, tractavi:

Frequentem esse volo hanc Intentionem exercendæ Divinæ voluntatis, ut extrema duo devitentur, quorum unum est raritas ex negligentia aut oblivione nasci solita. Rara est intentio, si quis semel, bis, terve intentionem hanc in diem renovasse, & uni, duabus, tribusvé actionibus eam applicasse sit contentus. Alterum extremum est *Perpetuitas*, aut potius perpetuè illam continuandi, & singulis quibusvis actiunculis illam applicandi cura. Nam hoc & impossibile est re ipsâ fieri, & cum periculo sanitatis fieret. Non ergo quoties oculum digitumvé moves, toties intentionem hanc renova: sed quoties novum, & à priore distinctum opus aggredieris toties te illud Voluntatis Divinæ causâ aggredi, corde & ore, vel solo corde, profiteri: v. g. lecturus es? legere te velle, quia Deus vult, dicito: à lectione ad Scriptionem te transfers? scribere te velle, quia est voluntas Dei, cogita; & sic de aliis. nam ad singula commata, lecta, vel scripta id protestari, est & inutile, & nocivum, & impossibile. Imò etiam addo, si ab opere ad opus transiens, à legendo, ad scribendum te transferes, adeò distractus non es nec primam intentionem è memoria dimisisti, nihil attinet, te intentionem renovare, sed sufficit, in priore perseverare, Deoque inharere: quod maxime locum habet in operibus vel per se ad Deum spectantibus, ad Deum-

3112

ixi

m: usca

m: l

V

6

Que trahentibus, uti sunt, à Meditatione ad officium divinum recitandum se transferre: vel ad brevibus, ut prius conficiantur, quam intentio memoria excidat, vel quam alia sequior intentio subrepat. Satis ergo frequens hæc intentio erit, si toties repetita fuerit, quoties novum opus priore distinctum, & naturâ, & justo tempore inchoandum erit: nisi forte tam longa prior actio sit, ut etiam eâ durante intentio revocari, maxime si vana gloria, vel quid aliud obrepat, merito debeat.

73.

Prompta esse intentio debet. Decet enim nos hilari animo & festino properare ad exequenda Dei Creatoris Domini que nostri placita. Quò quidem facile nos impellet magna de voluntate Dei æstimatio, debitaque de ejus exercendæ studio supra tradita, & probata opinio; impellet etiam firmum & avidum animi propositum, ubique divinam voluntatem cognitam exequendi; impellet præterea, si in nullam aliam circumstantiam Voluntatis divinæ, nisi in solam voluntatem, mentis obtutum figere consuescat. Nam si voles examinare & attendere, per quem proponatur Voluntas Dei? quo tempore? quo loco? quo modo? multa habebis impedimenta promptitudinis; ut si aspere imperatur, si violenter prohibetur, si causa prohibendi non apparet, aut parva apparet, si tempore tibi incommodo, quo tu alteri rei vacabas, quod destinas alteri occupationi; si id quod jubetur vile est, & in oculis aliorum exercendum; si qui proponit, jubet, vetat, infra te est ætate, prudentiâ, statu, virtute, experienciâ. hæc promptitudinem animi tollunt, si spectantur. Non ergo spectan-

spectandum, quid? quando? per quem? quo loco? Deus vult, sed quia vult, & quia velle ejus amas, implereque vis, hoc attendendum, & omnia erunt dulcia, omnia commoda. Vel certe sic cogitandum: Voluntatem Dei ego exequi volo: at voluntas Dei est etiam in his circumstantiis: voluit enim Deus sic mihi imperari, per hunc, hoc tempore, hoc loco: Ergo, etiam in his circumstantiis illam agnosco, exosculor, exequor. Uno verbo, *cæca sit, & prompta erit intentio*, Et sicut in obedientiâ, ut quis promptè obediât, duo sunt requisita: *Primò*. Ut sciat credatque firmiter ac certò, esse imperatum nomine Dei. *Secundò*. Ut amet, tam imperium, quam rem imperatam. *Non enim ibi durâ necessitate servitur, ait S. Greg. ubi diligitur, quod jubetur*. Ita in hac Divinæ voluntatis executione (quæ revera obedientia quædam perpetua & suprema est) duo sunt pernecessaria. *Primò*. Ut tibi persuadeas certò esse Dei voluntatem. *Secundò*. Ut ames istam ipsam Dei voluntatem. His enim positis, fieri non potest, ut prompte ad Dei voluntatem exequendam non tendas. Maximum enim est amoris pondus; maxima eloquentia, & suadendi vis in amore.

Possum id ipsum in fide cognoscere, ut quis aliquid fide credat, duo sunt requisita. 1. Ut fidem amet, sibi que necessariam esse persuadeat. 2. Ut id, de quo agitur, ad credendum propositum esse ab Ecclesiæ capite certo cognoscatur, aut putetur. Hinc fit ut cum homini bene Catholico de aliquo articulo dicimus: *Definitum est, de fide est: statim amplectatur, si definitum esse sibi persuasit*. Ita ergo & in proposito nostro

E s

stro

74

stro evenit, evenireque debet: Si promptè ferri ad Dei voluntatem exequendam volumus, & voluntatem ipsam amemus, & illam huic operi in talibus circumstantiis adesse firmiter nobis persuadeamus, neque opus à voluntate separamus, sed unum quid ex his conflari, quod separari per nos nec possit, nec debeat, credamus. Non enim Deus abstracta vult, sed concreta. Quare hæc in nobis resolutio esse debet: Et voluntatem Dei, & id quod vult Voluntas Dei, propter ipsam voluntatem volo facere, volo omittere, volo admittere; volo respuere. Stultissimum est dicere. Ego quidem voluntatem Dei istam amo, sed id, quod illa vult facere nolo: Sicut si quis dicat: Amo quidem ego imperium ipsum, sed rem imperatam non amo, nec faciam. aut. Amo quidem comestionem, sed cibum non amo, nec admitto.

75.

Promptitudinis igitur hujus de quâ agimus, hi fontes, hi Canones erunt. 1. Ama Dei voluntatem, & totum id quod Deus vult. 2. Fideliter crede hoc Deum velle, & propter hanc volitionem operi te accinge. 3. Nihil aliud in ullâ re specta, nisi an sit Dei voluntas? hanc si vides adesse, satis sit, de executione jam cogita. 4. Ne diu examina, ne hæsitata, ne respecta scrupulosè sitne voluntas Dei? si vel suspicio est, esse Dei voluntatem, jam illuc impetus eat voluntatis tuæ. Ideò enim forte in illâ Orationis Dominicæ parte, *Fiat voluntas tua*; præpositum est, *Fiat*, reliquis verbis, ut ostendatur, tam avidos nos esse debere Voluntatis divinæ exequendæ, ut prius, si fieri possit, eam fieri & perfici à nobis velimus quam planè cognoscamus; vel

vel ut inter illud ipsum tempus, quo illi cognoscendæ vacamus, Jam etiam in executione, & quasi factione illius occupemur. Et certè idcirco Deus vult, quidquid vult, ut fiat quod vult; finis ergo quem volendo Deus intendit est factio, atqui constat quod finis, qui postremus est in intentione, primus sit in executione. Quocirca prius penè à nobis fieri deberet, quod Deus vult, quàm cognoscamus perfectè illum velle. quod exaggerare volui ideò, ut promptitudinem suaderem. Quare etiam ad promptitudinem pertinet, ut prius intentio statuatur Divinæ voluntatis, quàm opus ipsum inchoetur; fecisse enim intentionem, jam est inchoasse divinæ voluntatis executionem: at inchoasse opus sine intentione, non est illud ex Voluntate Dei fecisse; quod enim sine intentione factum est, sine Dei voluntate, vel non propter Dei voluntatem factum est. Si tamen oblivio intentionis subrepat initio operis, quamprimum in mentem venerit, statuenda erit.

Ad extremum intentio debet esse *simplex* seu *sola*. quo nomine volo illam nihil habere immistum sibi, non solum malum, quoad absit, non solum indifferens, non solum privatum redolens commodum aut affectum, passionisque aut sensus palpamentum, sed ne bonum quidem alioqui, modò voluntate Dei inferius. Tam ergo simplex sit intentio hæc, ut sola simpliciter, nuda, directè, immediatè, Dei voluntas intendatur. quod si quando aliquid immiscendum putabitur, huic subsit, huic serviat, non aliter intendatur, quàm ob Dei voluntatem. Unde hoc simplicis istius Intentionis nomine, etsi potissimum

76.

Druz

ixi

re usque

n: l

V

6

mum ad vivum & imum planè refecatur omnis
 affectuum inordinatio, omnis passionum im-
 mortificatio, omnis amoris proprii privataeque
 voluntatis cura, omnis humanorum judiciorum,
 respectuumque ratio; sed præterea etiam bona
 huc non admittuntur, si alioqui imperfecta sint
 aliis, & præsertim voluntati Dei comparata: ita
 ut in hac intentione, vel locum non habeant, vel
 ejus materia sint, & illi subserviant cujus ratio-
 nem dudum supra attuli, quia hæc sola intentio
 Divinæ voluntatis, tam est perfecta, ut sola alia-
 rum vicem implere, & perfectionem æquare
 sufficiat: hæc autem una absente, nulla alia quan-
 tumvis optima videatur, sufficiens sit, & imper-
 fectione careat: quidquid enim aliud intendas,
 si ad Dei voluntatem non retulisti, nihil boni egi-
 sti; neglige alia omnia, solam voluntatem Dei
 præ te habe stantem, omnia possides in hac unâ.

Quocirca diligenter in hoc puncto (etsi & in
 aliis prioribus) potissimum examinanda est inten-
 tio nostra; & alterum ex his servetur. 1. Ut vel
 sola divina voluntas intendatur: hoc modo: Vo-
 lo hoc facere, propter solam & unam Dei volunta-
 tem: 2. Vel si quid aliud præter illam intendere
 placet, intendatur propter illam, hoc modo: Vo-
 lo hoc facere ut me mortificem, ut Christum imi-
 ter, ut ad honorem B. V. aliquid agam, quia est
 hæc Dei Voluntas. Sive: Volo orare ad hono-
 rem B. V. quia hæc est Dei voluntas. 3. Vel si quid
 aliud intenditur, suppositâ Dei voluntate inten-
 datur: hoc modo: Volo orare, ut impetrem re-
 missionem peccatorum, interea subintelligendo
 id Deo placere. Extra hos tres modos si quis in-
 tentionis modus est, bonus non est: in his verò

tribus

tribus, primus optimus est, secundus illi suppar; infimus tertius est: Ea propter existimo, aut primum aut secundum in omni nostra actione tenendum esse, at præcipuè primum, alioqui difficile erit Intentionem amore proprio & omni impuritate, obliquitateque expedire, cum tamen id facillimum in primo sit modo. Et denique absque dubio iustius, rectius, securiusque divina voluntas, (quæ est fons omnis iusti, recti, perfecti) directè & immediatè intenditur, aliis mediatè, indirectè, implicitè intentis; quam ut alia expressè, directè intendantur, Dei verò voluntas tantum virtualiter, mediatè, respectivè, consequenter spectetur, non enim voluntas Dei ancillari aliis, sed omnia voluntati divinæ debent. Atque ex his, quæ jam dixi, non est difficile cuilibet investigare, varias rationes, quibus hanc divinæ voluntatis exercendæ præxim, possit sibi familiarem, & perfacilem reddere; Suggestam nihilominus aliquas brevissimè.

Prima. Indiculum sibi conficere quotidianarum suarum, vel earum, quas se habiturum quis quotidie prævidet, actionum, & proponere firmiter, quòd unicuique earum sis præmissurus Intentionem exequendæ Dei voluntatis: idque deinceps propositum exequi, adhibito etiam examine speciali supra id: An scilicet unicuique actioni, quam in Indiculo habes, præmiseris Intentionem divinæ voluntatis exequendæ, eo modo quo promiseras te præmissurum. Et hoc quidem propositum ter in die, mane, sub meridiem, sub vespere; Examen verò sub meridiem, atque sub vespere fieri poterit.

Secunda ratio. Habito hoc firmo animi decreto, quòd omne studium velim ad exercendam jugiter

77.

Druz

ixi

v. uscu.

n: l

V

6

giter in meis actionibus voluntatem divinam collocare; constituam mihi excitatoria certa signa, visa, vel auditu percipienda, quibus commonebor hujus Intentionis; ita, ut quoties tale signum videbo, vel audiam, toties me ad divinam voluntatem reflectam: talia signa esse possunt: certo modo certas res in cubiculo disponere, imagines affigere, &c. ut illius dispositionis objectu commonear, hanc à me factam Intentionem propter Dei voluntatem renovandam. Item tale signum esse posset, Campanulæ domesticæ, vel templi, vel horologii sonus, ita, ut statuamus, quoties signum hujus campanulæ audiero, toties Intentionem divinæ voluntatis renovabo.

78. *Tertia ratio.* Applicare signum aliquod vesti, vel corporis alicui parti, sensum aliquem imprimens, ut manui &c. occultè, si cum aliis agendum sit; palam si soli v. g. digito annulus imponendus, ut hujus signi sensus refricet memoriam excercendæ divinæ voluntatis.

79. *Quarta ratio.* Constituere singulis diebus, vel diei partibus, vel horis certum numerum actuum, sive currentium in vita mea ordinaria, ordineque communitatis præscripto, sive virtutum definitarum, quarum studio vel penuriâ magis urgear, eosque actus exercere tanto numero, aut proponere propter divinæ voluntatis executionem v. g. *Volo hodie, hac diei parte, hac horâ, in hac occupatione, toties ad Deum mentem elevare, quia hæc est Dei voluntas: toties actum amoris Dei & Christi elicere, quia hæc est Dei voluntas: toties SS. Trinitatem adorare, me humiliare, hunc unum, vel hos sensus mortificare, quia hæc est Dei voluntas. Volo toties actum humilitatis in honorem B. V. elicere,*

re, quia hæc est Dei voluntas: Volo tot actus Intellectus, tot actus Voluntatis, tot actus memoria, tot aspectus oculorum, tot actus audiendi, tot actus gustandi &c. facere vel etiam non facere, sed abnegare, propter Voluntatem Dei.

Quinta ratio. Acturus aliquid cogita tantisper prius, quomodo Deus, si id ipsum acturus esset, illud ageret? & ubi hoc dispexeris, propone consimiliter agere id quod es acturus. Sine dubio enim Deus te ita agere vult, quomodo ipse ageret, si hoc ipsum acturus esset. Quæ praxis ut intelligatur, & magni æstimetur, exerceaturque diligenter, interest fundamentum ejus altius explicare, pertinet enim hæc praxis ad exercitium Voluntatis divinæ internæ.

Sciendum ergo; In Deo esse rerum omnium Ideas, tam Substantiarum, quàm accidentium, v.g. actionum humanarum. Hæ Ideæ in Deo sunt Deus; ita, ut homo, v. g. qui in mundo existit, longè perfectius esse habeat in Deo, quàm in se hic; & actio humana. v. g. Oratio, longè perfectius habeat esse in Deo, quàm in homine, à quo fit; in Deo enim sunt hæc sine imperfectionibus, sunt perfectissima, sunt Deus. Igitur perfectius ego, v. g. Oro in Deo, quàm in me ipso: illa enim Oratio mea in Deo, est regula hujus orationis in me, ita perfecta, ut si Deus ipse in personâ mea orare vellet, juxta illam regulam se in orando dirigeret, illudque suum exemplar in se imitaretur. Et hoc est, quod in Deo vocatur Idea: illa scilicet ratio perfectissima, quam Deus in se habet, & quam intuetur, quando aliquid agit, ad cujusque normam tum ipse rem talem vel talem facit, tum ab aliis fieri vult. Hæ in Deo con-

80.

81.

3142

ixi

re usque

n: l

V

6

conciuntur tot, quot res sunt, vel de facto, vel
possibiles: etsi in Deo sit una tantum Idea, hoc
est, ipse Deus. In his Ideis plurimum sibi Deus
complacet, utpote, in perfectissimis operi-
bus, operumque exemplaribus, ac regulis,
quibus meritò omne opus conformari debeat.
Unde vult nos illis conformari, estque illi
gratissimum si tales simus, & ita agamus hinc, qua-
les sumus in ipso, & quomodo agimus in ipso. Et
hic est ille gustus Dei, quem habet apud se ex re-
bus, tunc quando ita fiunt, vel non fiunt &c. Ad
eum modum, quo artifex peritus, quando cogitat
de aliquo opere quod fieri posset, vellet, aut vi-
det, efformat sibi speciem exactam operis in ani-
mo, & in eâ sibi complacet, gustatque per ani-
mum proportionem & decorum illius formæ, si-
mulque cupit illud opus ita prorsus fieri, prout il-
le speciem ejus habet: & si videt, omninò illud
ita factum, gaudet, approbat: si non ita, non est
contentus, improbat; quia scilicet non est tale,
quale ipse in animo suo longè perfectius intuetur.
Quare qui vult Dei voluntatem, in suis actibus ex-
equi, totumque se ad gustum & placitum Dei in
suis actionibus accommodare facereque opera
sua ita, ut ex illis gustum habeat Deus, respicere
debet ad illas Ideas divinas, quas habet Deus actio-
num illarum suarum, debetque conari, ut eas quam
simillimas reddat illis Ideis; tunc enim fiet, ut De-
us videns illas actiones suis Ideis simillimas, ap-
probet actiones, gustumque habeat talem, qua-
lem habet ex suis Ideis. Atque hoc est ad gustum
Dei agere, hoc est amulari Ideas ejus, hoc est a-
gere secundum voluntatem Dei internam.

82.

Difficultas tantum esse posset, quomodo quis

scire

scire possit, qualis sit idea in Deo hujus aut illius rei, quæ agenda occurrit? Sed in hoc facile subsidium est à Fide, & Scripturis, à rationis lumine, & conscientia, à Christi exemplis & Sanctorum, à doctrinis Spiritualium Magistrorum: demum quomodo alium doceres hoc vel illud agere cum virtute, eo modo ipse facito. potissimum verò attendere oportet hinc inspirationes divinas, quæ animabus bonis nunquam deficiunt. Nam sicut Deus inspirat quid agere, ita idem ostendit, & quomodo agere debeas. In summâ ergo loquendo hujus rationis & modi quinti hæc praxis erit: Volo orare, scribere, dormire, &c. *Quia nunc Deo placet, ut orem, utque ita orem, ut scribam, & ita scribam: Vel: Volo ita orare, quomodo Deus oraret, si oraret. Vel: Orare debeo, & quia Deo gratum ac suave est, si ita orem? volo ita orare &c.*

Plures hujuscemodi, aut etiam commodiores rationes unusquisque excogitare, sibi que præfigere, & ad usum deducere poterit; mihi satis est, digito intento fontem ostendisse, ut ajunt, aut carbone lineamenta duxisse, suo quemque penicillo atque colore uti permittendo. Ingeniosa enim caritas est & inventiva; & sæpe fit, ut quod uni difficile est, alteri sit facillimum, sæpe etiam fit, ut aliqui invenire non possint, at inventis addere feliciter sciant. Non obest dare uniuscujusque industriæ locum. Hæc ipsa quæ ego scripsi, melius aut scripserunt, aut scripissent alii, imò hæc melius penetrarent alii, exercerentque quàm ego, si ad eorum manus (sed non huic fini scribo, mihi privatim laboro) pervenirent. Cæterum ut ad rem, & finem re-

V. P. Druzb. Op. II.

F

grediar,

83.

3112

ixi

v. uscu

n: l

V

5

grediar, rationes à me præscriptæ tum demum efficaces erunt, quando diligenter exercebuntur: diligentiam verò acuent multa, de quibus cum toto hoc tractatu sparsim, tum potissimum c. 7. & hoc ipso, cum de promptitudine Intentionis disputavi. Sed nihil magis eam conservabit, quam examen frequens quotidianumque, pœna etiam inflicta, si negligentia subreperit, denique oratio ad Deum, ac potissimum illa, ab ipso Deo in hunc finem instituta. *Fiat Adoranda, fiat Sanctissima Voluntas tua, à me, à me, de me, per me &c.* Vult enim Deus, ut hoc petamus à Deo fieri, & in hoc ipso est exequenda Voluntas ejus, quia ille vult à se peti, ut fiat Voluntas ejus. Tantus est æstimator Deus voluntatis suæ. Sed ecce in altum provehor; nolo autem cùm ad finem festinârim.

C A P U T XIV.

Quibus mentis affectibus Divina Voluntas sit à nobis exercenda?

84. **F**ermè hæctenùs solum intellectum instruxi, quâ ratione se in hoc altissimo exercitio gerere, quomodo illud sibi familiare debeat reddere: instruendus etiam est affectus; sive, voluntati sunt suggerendi affectus, quibus voluntatem DEI exercere & intendere quis possit.

Ac primum omnium, Amore vehementi & intenso, magnâque æstimatione rapi debet. Et quis non amet, non æstimet voluntatem DEI?